

Цитування:

Пшеничний Д. Я. Вступ художника Олега Мінька до лав Спілки художників УРСР: між мистецтвом та ідеологією. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв* : наук. журнал. 2025. № 3. С. 181–187.

*Пшеничний Дмитро Ярославович,
старший викладач*

*кафедри художнього текстилю
Львівської національної академії мистецтв
<https://orcid.org/0000-0002-0643-1413>
pshenychnyi.dmytro@gmail.com*

Pshenychnyi D. (2025). Admission of Artist Oleh Minko to the Union of Artists of the Ukrainian SSR: Between Art and Ideology. *National Academy of Managerial Staff of Culture and Arts Herald: Science journal*, 3, 181–187 [in Ukrainian].

ВСТУП ХУДОЖНИКА ОЛЕГА МІНЬКА ДО ЛАВ СПІЛКИ ХУДОЖНИКІВ УРСР: МІЖ МИСТЕЦТВОМ ТА ІДЕОЛОГІЄЮ

Мета роботи – проаналізувати особливості вступу українського художника О. Мінька до Львівської обласної організації Спілки художників УРСР та визначити творчі здобутки автора, що стали підставою для прийняття до об'єднання. **Методологія дослідження.** Застосовано біографічний та культурно-історичний методи, а також метод формального аналізу творів мистецтва. Біографічний метод використано для вивчення біографічних документів і життєтворчості митця та визначення впливу соціальних обставин і професійного середовища на формування його художніх ідей та образів. Культурно-історичний метод застосовано для вивчення офіційної та неофіційної творчості О. Мінька, яку він здійснював водночас. Використаний метод дозволив врахувати політичну кон'юнктуру, ідеологічні вимоги Спілки художників УРСР та сприяв хронології викладу матеріалу. Методом формального аналізу творів мистецтва вивчено візуальні складові та їх організацію у творах О. Мінька. **Наукова новизна** роботи полягає в комплексному дослідженні процесу вступу О. Мінька до Спілки художників УРСР у секцію декоративно-прикладного мистецтва на основі архівних матеріалів та фотографій його маловідомих творів. Вперше проаналізовано художні та ідейні особливості офіційних робіт митця, зокрема декоративного ткацтва, гобеленів, агітаційних композицій, а також частково живопису і графіки, які раніше залишалися поза увагою дослідників. До наукового обігу введено низку маловідомих творів, що суттєво доповнюють каталог творчої спадщини художника та розширюють уявлення про його мистецький доробок. Доведено, що в науковому дискурсі була висвітлена переважно неконформістська творчість О. Мінька, тоді як конформістський пласт його діяльності, пов'язаний зі вступом до Спілки художників УРСР, залишався недослідженим. **Висновки.** Дослідження вперше вводить до наукового обігу архівні матеріали, що розкривають обставини вступу О. Мінька до Спілки художників УРСР. Встановлено, що представлені твори – декоративне ткацтво, гобелени та агітаційні композиції – були адаптовані до вимог радянського офіційного мистецтва. Художнє ткацтво базувалося на народних традиціях в авторському переосмисленні. Висвітлено складні умови творчого функціонування митця в радянській системі. Розширено уявлення про творчість О. Мінька другої половини 60-х. Показано, що він як художник-шістдесятник намагався балансувати між особистим художнім баченням і вимогами офіційної художньої культури, а це забезпечило його прийняття до Спілки художників УРСР у 1970 р.

Ключові слова: творчість Олега Мінька, Спілка художників УРСР, художнє ткацтво, тематичний гобелен, декоративно-прикладне мистецтво, радянська ідеологія, ідеологія в мистецтві, агітпроп, офіційне та неофіційне мистецтво.

Pshenychnyi Dmytro, Senior Lecturer at the Art Textile Department, Lviv National Academy of Arts

Admission of Artist Oleh Minko to the Union of Artists of the Ukrainian SSR: Between Art and Ideology

The purpose of the study is to analyse the circumstances of Ukrainian artist Oleh Minko's admission to the Lviv Regional Organisation of the Union of Artists of the Ukrainian SSR and to identify the artistic achievements that served as the basis for his acceptance into the association. **Methodology.** The study applies biographical and cultural-historical methods, as well as formal analysis of artworks. The biographical method was used to examine documentary sources and the artist's life and work, with a focus on the influence of social conditions and the professional environment on the formation of his artistic ideas and imagery. The cultural-historical method was employed to study both the official and unofficial creative output of Oleh Minko, pursued in parallel. This method made it possible to account for the political context, the ideological requirements of the Union of Artists of the Ukrainian SSR, and to structure the material in chronological order. Formal analysis was applied to examine the visual components and compositional organisation of

Oleh Minko's works. **Scientific novelty** of the study lies in a comprehensive examination of Oleh Minko's admission to the Artists' Union of the Ukrainian SSR within the section of Decorative and Applied Arts, based on archival materials and photographs of his little-known works. For the first time, the artistic and ideological features of the artist's official works — in particular, decorative weaving, tapestries, agitational compositions, as well as, to some extent, painting and graphics — have been analysed, as these remained previously unexplored. A number of little-known works have been introduced into scholarly discourse, significantly supplementing the catalogue of the artist's creative legacy and broadening our understanding of his oeuvre. It has been demonstrated that while Minko's nonconformist works have been the subject of art historical attention, the conformist dimension of his practice, connected with his admission to the Artists' Union of the Ukrainian SSR, has remained largely unexamined. **Conclusions.** The study introduces for the first time archival materials that reveal the circumstances of Oleh Minko's admission to the Artists' Union of the Ukrainian SSR. It has been established that the presented works — decorative weaving, tapestries, and agitational compositions — were adapted to the requirements of Soviet official art. The weaving art was grounded in folk traditions while being reinterpreted by the artist. The research highlights the complex conditions of the artist's creative activity within the Soviet system and expands the understanding of Minko's artistic production of the late 1960s. It demonstrates that, as a representative of the Sixtiers generation, he sought to balance his personal artistic vision with the demands of official artistic culture, which ultimately secured his admission to the Artists' Union of the Ukrainian SSR in 1970.

Keywords: artworks by Oleh Minko's, the Artists' Union of the Ukrainian SSR, weaving art, thematic tapestry, Decorative and Applied Arts, Soviet ideology, ideology in art, agitprop, official and unofficial art.

Актуальність теми дослідження. Олег Мінко (1938, Макіївка – 2013, Львів) – живописець, народний художник України, професор і завідувач кафедри художнього текстилю Львівської національної академії мистецтв (ЛНАМ). Він був учнем живописців і фундаторів вищої мистецької школи Львова — Д. Довбошинського, В. Манастирського, Р. Сельського – та належав до унікальної групи випускників Львівського державного інституту прикладного та декоративного мистецтва (ЛДПДМ) 1965 р., які згодом стали видатними художниками й значною мірою визначили шляхи розвитку українського мистецтва другої пол. XX – поч. XXI ст. (А. Бокотей, І. Марчук, Л. Медвідь, В. Федько, З. Флінта). Особливе значення у творчому становленні О. Мінка мала так звана «підпільна школа К. Звіринського» (перша пол. 60-х рр.), середовище якої стало підґрунтям формування львівського мистецького нонконформізму. У 1965 р. О. Мінко долучився до неформального товариства «Пера і пензля», яке постало у Львові навколо подружжя поетів Ігоря та Ірини Калинців. Осередок об'єднував випускників ЛДПДМ, а також представників правозахисного та дисидентського руху — братів Михайла і Богдана Горинів та В. Чорновола, журналіста М. Осадчого та літературного критика з Києва І. Світличного. Це середовище сприяло проявам вільнодумства, формуванню громадянських принципів і утвердженню свободи творчості. Олег Мінко сформувався як представник покоління шістдесятників, що зумовило підвищену увагу до нього з боку органів державної безпеки. Походячи з Донеччини, він став одним із провідних представників львівської школи малярства та художнього

текстилю. У 1960-х рр. він одним із перших у повоєнний період у Львові створив серії неофіційних живописних творів: абстрактних («Композиції») та умовно-фігуративних («Життя масок»), виконаних на засадах естетики західноєвропейського модернізму, що проявилися в пластичному узагальненні форм і метафоричній образності. Водночас художник виконав низку офіційних творів, які презентував при вступі до лав Спілки художників УРСР (СХ УРСР). Членство в СХ УРСР дало змогу митцеві перейти з посади старшого майстра ткацького цеху у Львові безпосередньо на посаду художнього керівника, а згодом виконувати — республіканські замовлення, зокрема монументально-декоративні gobelen-завіси для Будинку художника в Києві та для тогочасного «Українського державного музею історії Великої Вітчизняної війни 1941–1945 рр.». Він увійшов до складу художньої ради з декоративно-прикладного мистецтва Львівського художньо-виробничого комбінату (ЛХВК) та салону Художнього фонду у Львові. Завдяки сприянню СХ УРСР митцеві було надано творчу майстерню, забезпечено високі гонорари, пенсійний стаж та можливість участі у виставковій діяльності. У 80-х рр. його ім'я стало відомим в контексті групових виставок живопису Л. Медвідя, О. Мінка і З. Флінти, що відбулися у Львові, Вільнюсі, Києві та Москві під егідою Львівської організації СХ УРСР. За її поданням О. Мінку в 1987 р. за заслуги у розвитку і пропаганді радянської культури і мистецтва присвоєно почесне звання заслужений художник УРСР.

Сьогодні однаково важливим є наукове осмислення нонконформістських і конформістських творів художника для

цілісного вивчення творчого доробку та висвітлення діяльності митця не абсолютизуючи котрусь зі сторін. У сучасній науці немає комплексного мистецтвознавчого дослідження присвяченого творчості О. Мінька. Його здобутки недостатньо вивчені, зокрема в галузі художнього ткацтва, не досліджені офіційні твори, не з'ясовані особливості вступу митця до лав СХ УРСР. Без офіційних творів О. Мінька картина діяльності митця буде неповна, не прояснена, навіть цензурована, адже ці твори відігравали першорядні ролі в творчій біографії та відображали специфіку радянського часу, ідеологічний тиск та неможливість уникнення системних настанов у сфері культури. Актуальність даної роботи зумовлена також браком критичного аналізу діячів художньої культури УРСР. На прикладі одного художника можемо відтворити «дух часу», адже історичний контекст впливав на митця, на його етичні та естетичні ідеали, зумовлював політичну й художню образність творів. Творчість О. Мінька – це своєрідна модель того, що відбувалося в мистецтві та суспільстві другої половини ХХ ст.

Аналіз досліджень і публікацій. Дослідниця Л. Шпирало-Запоточна уклала каталог творів і бібліографію О. Мінька [1]. Доробок шістдесятника О. Мінька в контексті розвитку мистецького середовища Львова другої пол. ХХ ст. відзначив О. Голубець [2]. Життєтворчість художника осмислила С. Єременко в есеї «Живопис як молитва» [3]. Рання неофіційна період його творчості вивчав Б. Мисюга в праці «Герметичне коло К. Звіринського» [4]. У статті «Гобелен» Г. Кусько аналізує еволюцію українського гобелену, згадує про ткацтво О. Мінька [5]. Проте аспекти вступу О. Мінька до лав СХ УРСР, а також його офіційні творчі здобутки залишилися поза увагою дослідників. Початкову діяльність СХ УРСР у Львові досліджував В. Бадяк [6]. Про Спілку художників СРСР (СХ СРСР) як ідеологічну тріаду – народності, ідейності та партійності розмірковував І. Голомшток [7]. Ідеологічні цілі діяльності СХ УРСР осмислювали О. Роготченко [8], О. Голубець [9], В. Косів [10]. За дослідженнями О. Голубця [2] та І. Гах [11], офіційне мистецтво та соцреалізм у Львові впроваджувалися трьома шляхами: створенням Спілки художників УРСР (1939), заснуванням ЛДПДМ (1946) та ліквідацією «спецфондів» Львівського музею українського мистецтва з одночасним наповненням його ідеологічно «правильними» творами (1952).

Створення СХ УРСР у Львові, її діяльність та поповнення новими членами були важливою ланкою цього плану.

Мета дослідження – проаналізувати вступ О. Мінька до СХ УРСР на основі архівних матеріалів та творів, вперше введених у науковий обіг, що стали підставою для його прийняття до організації, яка формувала мистецьку політику часу.

Виклад основного матеріалу. Членство в СХ УРСР було престижним для художників, оскільки надавало офіційний статус, можливість виконання замовлень і користування пільгами. Молоді художники, зокрема О. Мінько, вступали до СХ УРСР, оскільки вона виконувала функцію своєрідного соціального ліфта. Мистецька інституція висувала на здобуття почесних нагород і звань, при ній діяли виставкові комітети, журі, рішення яких у відборі творів на виставки чи їх закупівлі були визначальними для долі художників. Утвердитися художникові поза її межами було неможливо. Не приймали в творчий колектив найчастіше з ідеологічних міркувань. Тому здійснювався контроль, вимагалось дотримання творчого методу соцреалізму, що на практиці приводило до підпорядкування художньої культури принципам комуністичної ідеології. СХ УРСР боролася з формалізмом, націоналізмом і космополітизмом, зокрема, у творчості львівських художників через їхній зв'язок із західноєвропейською культурою та національною зорієнтованістю. Для «ідейного зростання» митців Львова «перевиховували» на зборах, скеровували у творчі поїздки по СРСР. У 60–70-х рр. у Львові та республіці жорсткий ідеологічний контроль провадив партійний функціонер В. Маланчук, чия діяльність супроводжувалася тиском на проукраїнську інтелігенцію, зокрема художників. Це позначилося на умовах, в яких формувалася творча практика О. Мінька. Надмірне втручання ідеології в художню творчість обмежувало її свободу, перешкоджало розкриттю креативних можливостей митців. У 60–80-х рр. сформувався поділ на офіційне і неофіційне мистецтво. «Партійність і народність» зберігаються в громадському й публічному житті, а в приватному і вузькому професійному колі ідеологічні постулати ігноруються та сприймаються саркастично. Паралельно О. Мінько створював офіційні та неофіційні твори.

Подія вступу О. Мінька до СХ УРСР є прикметною з біографічних і мистецько-

історичних причин. Вона не лише визначила долю самого митця, а й віддзеркалює загальні закономірності функціонування мистецтва в радянському ідеологічному полі, тому її дослідження має як індивідуальну, так і типологічну цінність для історії українського мистецтва другої пол. XX ст. Для з'ясування особливостей вступу О. Мінька до СХ УРСР вивчено його особову справу, що зберігається у Львівській обласній організації Національної спілки художників України (ЛОО НСХУ) [12]. Архівний матеріал з неї досліджено вперше, а саме: автобіографії, довідки, характеристики, рекомендації, списки творів і виставок, витяги з протоколів. Окремо серед документів виявлено конверт із чорно-білими фото маловідомих робіт з художнього ткацтва та агітаційного оформлення, які митець презентував під час вступу. Він власноручно їх підписав. Встановлено, що його справа, як і низка аналогічних справ, належно не опрацьована архіваріусом згідно сучасних вимог організації діловодства та архівного зберігання документів. Така ситуація створює ризики втрати цінної інформації, адже в цих справах зосереджені важливі джерела для наукових досліджень. Актуальним завданням є опис цих матеріалів.

Після завершення навчання на кафедрі художнього текстилю ЛДПДМ О. Мінько з 1965 р. працював старшим майстром ткацького цеху ЛХВК [12, 10]. Професійна освіта та діяльність у цеху стали підґрунтям його вступу до СХ УРСР: значний ткацький доробок забезпечив прийняття митця до державної творчої інституції. Як живописець О. Мінько усвідомлював, що його неофіційні та експериментальні твори — абстрактні та умовно-фігуративні композиції — не відповідають ідейним вимогам для отримання статусу кандидата в члени СХ УРСР у секції живопису. З огляду на це він обрав секцію декоративно-прикладного мистецтва, де була більша можливість адаптувати свої гобелени, декоративне ткацтво до офіційних вимог, зберігаючи власні творчі пошуки.

У грудні 1967 р. О. Мінько був прийнятий кандидатом у члени Львівської організації СХ УРСР [12, 17]. Рекомендації написали старші колеги, члени СХ УРСР: О. Ліщинський, С. Серветник і Ю. Амбіцький. Вони відзначили, що він віртуозно володіє кольором та є одним із провідних художників текстилю у Львові, його ткані твори базовані на традиціях народної творчості та вирізняються тонким естетичним чуттям і витонченою лінією. Живописець С. Серветник відмітив, що

знає О. Мінька по спільній праці в ЛХВК, схвалив його гобелен «1918-й рік. Солдати революції» (1966) і те, що його репродуковано у відривному календарі «Обрій» — за 1967 р. Живописець О. Ліщинський відзначав роботу художника в оформленні міста до 50-річчя радянської влади та його участь у конкурсах сувенірів. Скульптор Ю. Амбіцький стверджував, що знає О. Мінька з 1959 р. і він неодноразово брав участь в обласних, республіканських і всесоюзних виставках та навіть у міжнародній виставці «Експо-67» у Монреалі [12, 5–7]. Проте, віднайти підтвердження участі О. Мінька на час вступу кандидатом в члени СХ УРСР у всесоюзних експозиціях, а також в означеній міжнародній виставці у Канаді 1967 р. автору статті не вдалося. Отже, це твердження можна вважати перебільшенням.

Головним твором, представленим на кандидатський вступ був ідейно-тематичний гобелен «1918-й рік. Солдати революції», виконаний О. Міньком у співавторстві з художником А. Бокотеем і витканий у матеріалі майстринею ткацтва С. Шабатурою. Агітаційно-плакатний гобелен з червоноармійцями став проявом мистецької кон'юнктури. Він був експонований на молодіжній виставці у Львові та на Республіканській виставці творів молодих художників «На зустріч 50-річчю Радянської влади» у Києві 1966 р. Також митцем було представлено десятки тканих еталонів розроблених у ткацькому цеху, які тиражували майстрині, що з ними він співпрацював. Це були верети, серветки, килимки, кептарі, пуловери, спідниці, кабатки, пальта, шалі, шарфи, шапочки, торбинки, сукні й жилетки. Характерною особливістю тканих виробів стала вишукана простота. Композиції переважно смугасті, з локальними кольоровими полями. В орнаментах найчастіше помітні хрестовидні та ромбовидні мотиви. Колорит виробів стриманий, у теплій гамі з використанням білих і чорних кольорів. У списку робіт О. Мінька зазначено пейзажі Львова й Донбасу, натюрморти, портрети, а також ілюстрації до творів Л. Українки — «Лісова пісня»; І. Франка — «Похорон», «Вийшла в поле руська сила»; Т. Шевченка — «Кругом поле, як те море». Також було зазначено декоративні ландшафтні «установки», металеве панно по колу і мозаїку на круглому басейні «Львівського заводу кінескопів», проекти путівника й запрошень до Палацу піонерів у Львові (до 25-річчя Палацу піонерів, до Нового року, до Дня

космонавтики) [12, 11–12]. У підсумку за гобелен «1918-й рік. Солдати революції», за серію кептарів, спідниць, суконь, шарфів, за костюми для ансамблю пісні й танцю «Верховина» (1966), виконані за народними мотивами («зірочка», «рожа»), а також за участь у республіканських, обласних, молодіжних виставках і ярмарках О. Мінько був рекомендований правлінням СХ УРСР кандидатом у члени спілки, якою у Львові керував заслужений діяч мистецтв УРСР, скульптор Е. Мисько, а в Києві всією організацією — народний художник СРСР, графік В. Касіян. Кандидатуру О. Мінька затвердили.

Пройшовши кандидатське стажування, 1969 р. О. Мінько подав заяву правління Львівського відділення СХ УРСР і просить перевести його з кандидатів у члени СХ УРСР. Зазначає, що Статут СХ СРСР визнає повністю і зобов'язується його виконувати [12, 21]. Рекомендації надали спілчани: живописець С. Серветник; заслужений діяч мистецтв УРСР, скульптор Д. Кравич; художниця текстилю М. Токар. Вони відзначили живопис і графіку претендента, а також ткацькі вироби, що визначають «художнє обличчя» ткацького цеху у Львові, адже він «дає» багато нових асортиментів і оригінальних пропозицій технічних можливостей тканин, їхніх переплетень, використовує нові матеріали та створює сучасні моделі одягу. Ствердили, що він багато працює як художник-оформлювач міста до ювілейних святкувань [12, 22–24]. 1969 року він оформив агітацією Львів до 30-річчя возз'єднання українських земель у складі СРСР. Виконав десять мальованих олією плакатних полотен (1,5×1,5 м кожне) на тему «Конституція СРСР», а також створив агітаційні роботи до 100-річчя від дня народження В. Леніна – «Комунізм стверджує на землі: мир, працю, свободу, щастя, братерство, рівність» та намалював портрет «вождя революції». Ці агітпропні роботи сприяли вступу, як фотодоказ вони наявні серед подання з авторськими підписами [12].

Олег Мінько працював у Художній раді Худфонду у Львові з оформлюваного мистецтва, що відповідала за гасла, плакати, стенди. 1969 року у співстворстві з художником А. Бокотеем та різьбярем П. Лінинським він створив профільний портрет В. Леніна у барельєфі з міді в техніці карбування, розміром 1,5×1,5 м. Так звану «ленініану» схвально сприймали ідеологи СХ УРСР; фото цієї роботи включено до переліку

досягнень художника при вступі до спілки [12].

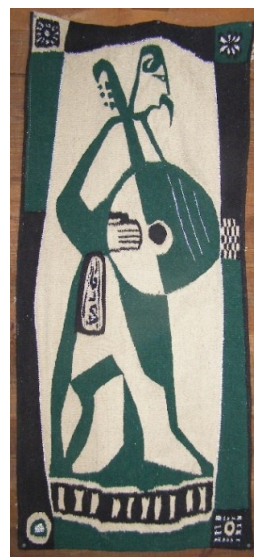

Рис. 1. Мінько О. Бандурист. 1967. Гобелен. Бавовна, вовна, ручне ткацтво, 137×56 см. Виконавиця С. Шабатура. Власність родини художника. Фото Д. Пшеничного. Публікується вперше

Головним твором, представленим на здобуття статусу члена СХ УРСР, був гобелен «Бандурист» (1967) – робота без ідеологічного навантаження. Художник звернувся до традиційного образу козака Мамаю. Засобами ткацтва передав експресію його епічного співу, використовуючи лаконічну площинність, конструктивність форм і обмежений колорит. Твір окреслений каймою, яка виділяє центральну фігуру; акцентом виступає бандура. У цьому гобелені художник виходить за межі декоративного ткацтва й офіційних вимог, торкаючись тем історії України, національної самосвідомості та відображаючи співочу душу народу. Його експоновано 1969 р. у Львові на Зональній міжобласній виставці, присвяченій 30-річчю возз'єднання західних областей України з СРСР. У підсумку за гобелен «Бандурист» (рис. 1), декоративну веретугу, килимки, а також серію спідниць і шарфів, виконаних за народними мотивами, О. Мінька було рекомендовано секцією декоративно-прикладного мистецтва до переведення з кандидатів у члени СХ УРСР. Один із шарфів був представлений на Всесоюзній виставці досягнень народного господарства СРСР у Москві, де автор отримав бронзову медаль і грошову премію за оригінальний зразок для масового виробництва (рис. 2). У результаті таємного голосування правління СХ УРСР у

Львові під головуванням Е. Миська було 8 голосів «за» і 7 – «проти» [13, 27–29]; це було недостатньо переконливо, тому вступ залишався під питанням. Художник виконував додаткові роботи: серветки, килимки, доріжки, шарфи, безрукавки, а також тематичний гобелен «Свято праці» (1970), що може розглядатися як приклад поступки офіційним вимогам радянського мистецтва. Із цими творами в 1970 р. брав участь у Республіканській виставці українського народного декоративного мистецтва в Києві, до 100-річчя з дня народження В. Леніна. Килимок і доріжку з виставки закупило Міністерство культури УРСР і передало в Державний музей українського народного декоративного мистецтва (тепер Національний музей декоративного мистецтва України — НМДМУ). Завдяки новим творам і участі у республіканській виставці О. Мінько був затверджений повноправним членом СХ УРСР у Києві за головування народного художника УРСР, скульптора В. Бородея [12, 30–31]. Того ж року членами СХ УРСР у Львові стали колеги О. Мінька, з якими він тісно співпрацював: А. Бокотей, М. Кристопчук, Л. Медвідь, З. Флінта.

Рис. 2. Мінько О. Шарф (Килимок). 1968. Бавовна, вовна, ручне ткацтво, 174×53 см. ЛХВК. Фонди НМДМУ: інв. № КТ-2943. Фото О. Єрмак. Публікується вперше

Вступ О. Мінька до лав СХ УРСР ілюструє суперечність між офіційними ідеологічними вимогами та неофіційними творчими пошуками митця, демонструючи, як художники кінця 60-х – початку 70-х рр. змушені були балансувати між кон'юктурою радянського мистецтва та прагненням до індивідуального самовираження.

Висновки. Вступ О. Мінька до СХ УРСР у секцію декоративно-прикладного мистецтва був важливим маркером адаптації митця до радянської мистецької системи та ідеологічного середовища кінця 60-х – початку 70-х рр. На основі архівних матеріалів встановлено, що офіційні твори митця, зокрема художнє ткацтво та агітаційні роботи, стали підставою для його прийняття до СХ УРСР, відкривши йому доступ до

виставок, замовлень, матеріальних благ і професійного зростання. Членство в СХ УРСР слугувало для нього «соціальним ліфтом». Подія вступу є прикметною тим, що ілюструє маловідому офіційну сторону творчості і діяльності О. Мінька та намагання митця балансувати між ідеологічними вимогами та художньою автономією. Творчість О. Мінька у декоративно-прикладному ткацтві вирізняється авторським переосмисленням народних мотивів і водночас відповідає дискурсу радянської культури, що підтверджується участю в обласних, республіканських і всесоюзних виставках та отриманням відзнак, премій та закупівлею робіт художника державними мистецькими інституціями. Дослідження підкреслює актуальність постаті О. Мінька для історії українського мистецтва та сучасних студій шістдесятників, розкриваючи маловідомі аспекти його творчої біографії.

Література

1. Шпирало-Запоточна Л. Р. Олег Мінько : каталог творів і бібліографія. Львів : Афіша, 1998. 48 с.
2. Голубець О. М. Між свободою і тоталітаризмом. Мистецьке середовище Львова другої половини XX століття : монографія. Львів : Академічний експрес, 2001. 176 с.
3. Олег Мінько. Живопис як молитва : есей, альбом / ідея видання і текст С. Ф. Єременко; серія «Імена» галереї «АВС-арт». Київ-Львів : ТОВ «Сіті Прес Компані», 2010. 296 с.
4. Мисюга Б. В. Герметичне коло К. Звіринського : альбом-монографія / передмова В. Корсак. Луцьк; Львів : МСУМК, ЛНАМ, Коло, 2019. 280 с.
5. Кусько Г. Д. Гобелен. Історія декоративного мистецтва України : у 5 т. / НАН України, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського. Київ : Видавництво ІМФЕ, 2016. Т. 5 : Мистецтво XX – початку XXI ст. / гол. ред. Г. Скрипник. С. 225–244.
6. Бадяк В. П. У лещатах сталінщини. Нарис історії Львівської організації Спілки художників України 1939–1953 рр. Львів : СКІМ, 2003. 204 с.
7. Golomshtok I. N. Totalitarian art in the Soviet Union, the Third Reich, Fascist Italy, and the People's Republic of China. London : Collins Harvill, 1990. 416 p.
8. Роготченко О. Шістдесят тоталітарних років: зображальне мистецтво України. Кн. 1. Київ : Ліра-К, 2025. 512 с.
9. Голубець О. М. Українське мистецтво XX ст. : монографія. Львів : Колір Про, 2022. 200 с. URL: https://manusbook.com/9086_Ukrainian_Art/102/. (дата звернення: 26.05.2025).
10. Косів В. М. За лаштунками творчості художника плакату в УРСР: професійні практики 1950–1980-х рр. Вісник Львівської національної академії мистецтв. 2018. Вип. 36. С. 202–217.

11. Гах І. С. Національний музей у Львові: фатальний 1952-й ... *Zbruč*. URL: <https://zbruc.eu/node/36982>. (дата звернення: 29.05.2025).

12. Фонди архіву Львівської обласної організації Національної спілки художників України. Опис № 2 – ОС., Особова справа Мінька Олега Терентійовича. Початок – 05.10.1965 р. Закінчення – 1987 р. 48 арк. (+ Додатки до особової справи Мінька Олега Терентійовича. № 1. Фото творів: 60 од.: 1965–1970 рр.).

References

1. Shpyralo-Zapotochna, L. R. (1998). Oleh Minko: catalogue of works and bibliography. *Afisha* [in Ukrainian].

2. Holubets, O. M. (2001). Between freedom and totalitarianism. The artistic environment of Lviv in the second half of the twentieth century. *Akademichnyi ekspres* [in Ukrainian].

3. Yeremenko, S. F. (2010). Oleh Minko. Painting as a prayer: essay, album. City Pres Company [in Ukrainian].

4. Mysiuha, B. V. (2019). Hermetic circle K. Zvirynskyi: monograph-album MSUMK, LNAM, Kolo [in Ukrainian].

5. Kusko, H. D. (2016). Tapestry. History of decorative art of Ukraine: in 5 volumes. Vol. 5: Art of the 20th – early 21st centuries. IMFE Publishing House, 225–244 [in Ukrainian].

6. Badiak, V. P. (2003). In the vices of Stalinism. Essay on the history of the Lviv organisation of the

Union of Artists of Ukraine 1939–1953. *SKIM* [in Ukrainian].

7. Golomshtok, I. N. (1990). Totalitarian art in the Soviet Union, the Third Reich, Fascist Italy, and the People's Republic of China. Collins Harvill [in English].

8. Rohotchenko, O. O. (2025). Sixty years of totalitarianism: fine art of Ukraine. 2nd edition. Book 1. Lira-K Publishing House [in Ukrainian].

9. Holubets, O. M. (2022). Ukrainian art of the 20th century. *Kolir Pro* [in Ukrainian].

10. Kosiv, V. M. (2018). Behind the scenes of the work of a poster artist in the Ukrainian SSR: professional practices of the 1950s–1980s. *Bulletin of the Lviv National Academy of Arts*, 1 (36), 202–217 [in Ukrainian].

11. Hakh, I. S. (2015). The National Museum in Lviv: the fatal 1952... *Zbruč*. Retrieved from: <https://zbruc.eu/node/36982> [in Ukrainian].

12. Funds of the archive of the Lviv Regional Organisation of the National Union of Artists of Ukraine. Description No. 2 – ОС., Personal file of Oleh Terentiiiovych Minko. Beginning – 05.10.1965. Graduation – 1987. 48 sheets. (+ Addenda to the personal file of Oleh Terentiiiovych Minko. No. 1. Photos of works: 60 units: 1965–1970) [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 04.08.2025
Отримано після доопрацювання 05.09.2025
Прийнято до друку 12.09.2025
Опубліковано 30.09.2025